

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Ioannis Damasceni Historia, De Vitis Et Rebus Gestis SS. Barlaam Eremitæ, Et Iosaphat Indiæ regis

Johannes <Damascenus>

Coloniæ, 1624

Cap. XXV. Egresso Rege, Iosaphat diuinam opem implorat. Cumq[ue] Rex de Arachis consilio filium suum leni oratione allicere tentaret, operam lusit. Iosaphat postea de Morte ac Resurrectione longam ad ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-45244

gens, secessit, his duntaxat verbis vtens:
 Vtinam nunquam natus fuisses, nec in
 lucem prodixisses, siquidem futurum
 erat, vt in deos tam impius & contu-
 meliosus esses, atque à paterna amici-
 tia & admonitione abscederes. Verum
 aduersarij deos, quorum inuictum ro-
 bur est, non perpetuo subsannabunt,
 nec diu gaudebunt, nec eorum præsti-
 giæ vim habituræ sunt. Nam nisi mihi
 dicto audientem, atque erga deos gra-
 tum te præbueris, multis prius ac varijs
 tormentis affectum acerbissima morte
 te de medio tollam, nec tecum vt cum filio,
 sed vt cum hoste aliquo ac rebeli agam.

*EGRESSO REGE, IOSAPHAT
 diuinam opem implorat. Cumque Rex de
 Arachis consilio filium leni oratione allice-
 ret tentaret, operam lussit, Iosaphat po-
 stea de morte ac resurrectione
 longam ad ipsum
 orationem ha-
 bet.*

CAPVT XXV.

His minis cum in eum pater vsus es-
 set, atque iratus secessisset, filius in
 cubiculū ingressus, sublatis ad sui cer-
 taminis

N

taminis

Oratio Iosaphat ad Deum.

Psal. 37.

taminis arbitrū oculis, ex intimo corde exclamavit: Domine Deus meus, dulcis spes, minimeq; mendax promissio, ac firmum eorum, qui se tibi totos deuouerunt, perfugium propitio ac benigno oculo pectoris mei contritione cerne, nec me derelinquas, nec discedas à me: verum iuxta pollicitationem tuam ab omni mendacio alienam mecum, hoc est, cum indigno atq; abiecto homunculo sis. Te enim rerum omnium conditarum effectorem & gubernatorem agnosco, & confiteor. Quocirca in hac præclara confessione velim me confirmes, vt ad extremum vsque spiritum in ea permaneam.

Psal. 24.

Respice in me, & miserere mei: mihi que asta, illæsum atque incolumem ab omni Satanæ operatione me conseruans. Respice, ô Rex. Siquidem anima mea vehementi tui desiderio flagrat, atque ita incensa est, tanquam in sitis ardore in terra inaquosa, te immortalitatis fontem concupiscens. Ne tradas bestiis animam confitentem tibi: & animam pauperis tui ne obliuiscaris in finem. Verum mihi beneficio tuo contingat, vt per omnem vitæ cursum pro tuo nomine, tuaque confessione omnia perpetiar, meque totum tibi immolem.

Psal. 62.

Psal. 73.

molem.

molem. Te enim robur afferente, imbecilles etiam viribus pollent : Quoniam tu solus inuictus es propugnator, ac Deus misericors, quem quidquid creatum est, benedicit, ac celebrat in secula seculorum, Amen.

Hac oratione functus diuinam cō-
Totam noctem
 solationem in pectus suum illabi sensit: *Item Iosaphat in precibus traduxit. Rex autem cum de cibis abstulisset, ipsi que rigidam ipsius libertatem animique in sententia peruicaciam declarasset, hoc consilium capit, ut quam fieri posset amicissimè, atque obsequiosissimè, cum eo colloqueretur, blanditijs videlicet perfecturum se sperans, ut eum ad se pertraheret. Crastino itaq; die ad filium se confert, ac propius sedens, ipsum accersit, atque complectitur & exosculatur, leniterque ac placidè irrepens.*

O charissime & amantissime fili, inquit, patris canitiem honore affice, precibusq; meis auditis accede, ac dijs sacrificium adhibe. Sic enim & illos benignos & faciles habiturus es, & diuturnitatem, gloriamq; omnè, & inoffensum regnū, omnisq; generis bona ab ipsis percipies, & mihi patri tuo

*Regis ad
 filium blā
 da oratio.*

per omnem vitam charus eris : ac denique hoc assequeris, vt omnes homines te in honore habeant, laudibusque conferant. Siquidem ad laudem adipiscendam magni interest patri obedire, ac præsertim in ijs rebus, quæ ad bonum & ad deorum beneuolentiam spectant.

*Malitia
& igno-
rantia ma-
tres erro-
rum.*

Quidnam autem, fili, censes, vtrum me consulto ac de industria à bona via deflexisse, atq; contrariam ingressum maluisse, an vero boni ignorantie & imperitia me ipsum pestiferis dogmatibus dedidisse? Certè si me sponte ac de industria, contra quam utile sit, malis bonis præferre, mortemq; vitam potiorè habere existimas, vehementer, ô fili, à recto iudicio mihi aberrare videris. An non vides, quot ærumnis & afflictionibus me ipsum persæpe tradam, in expeditionibus aduersus hostes, tum in publicorum negotiorum procuracione me ipsum occupans, adeo vt famem etiam, ac sitim, cum ita necesse est, perferam, ac pedibus ambulem, humi quoque somnum carpam? Opum autem & pecuniarium tanta in me contempcio & despicientia est, vt interdum profusa manu palatij mei thesauros exhauriam, quo amplissima dijs delubra extruam, omniq; ornatu illustrem, aut pecunia

rum a
stribu
luptat
lis tol
nem, &
stantie
sum
pris or
parare
Sin
atque
cum re
gerim
quide
cessari
sonce
accor
inuen
harum
cont
no co
utilita
(Sic e
ror.
sunt,
accur
ipse
diuin
hono
dixi

rum aggeres militibus liberalissimè distribuam. Cum itaque tantus in me voluptatum contemptus, tanta in periculis tolerantia sit, si Galilæorum religionem, ea, quam manibus tenemus, præstantiorem esse cognoscerem, an non summo studio id agerem, ut contemptis omnibus rebus, salutem mihi compararem.

Sin autem mihi boni ignorantiam, atque imperitiam vitio vertis, illud tecum reputa, quot noctes insomnis exegerim, quæstione aliqua proposita, & quidem interdum haud admodum necessaria: nullam omnino mihi requiem concedens: priusquam perspicuam & accommodatissimam ipsius solutionem inuenissem. Quocirca cum caducarum harum rerum ne minimam quidem contemnendam ducam, verum omnino conducibiliter, atque ad omnium utilitatem, eam excuriam & absolvam (Sic enim inter omnes constare arbitror, neminem omnium, qui sub sole sunt, arcanarum rerum cognitionem accuratius unquam inuestigasse, quam ipse fecerim) quonam pacto res diuinas, & ea quæ venerari, ac deorum honore afficere oportet, contemnenda duxissem, ac non potius omni studio,

omnibus viribus, toto deniq; animo, ac tota mente, in eorum inuestigatione tempus atq; operam posuiffem, vt qua vera & maximè consentanea sunt, inuenirem? Etenim magno cum labore sic ea quæsiui, vt & multas noctes ac multos dies in his consumpserim, & multos item sapientes & eruditos viros ad consilium adhibuerim, atq; etiam cum multis eorum, qui Christiani appellantur, sermones contulerim.

Ac per impigram conquisitionem, & ardentem inuestigationem, via veritatis à me inuenta est, sapientum virorum, atque tum doctrina, tum ingenio præditorum testimonio confirmata. Quorum hæc sententia est, nullam aliam esse, præter eam, quam hodierno die tenemus, summos deos colentes, ac dulcem & cum voluptate coniunctam vitam omnibus hominibus ipsorum munere concessam, ac iucunditate animique oblectamento perfusam arctissimè complectentes. Quam quidem Galilæorum duces & antistites stultè repulerunt: adeo vt suauē hoc lumen, atque omnes voluptates, quas nobis fructuosas dii concesserunt, alterius cuiusdam incertæ vitæ spe prompto animo abijciant, nescien-

tes vi-

*Epicuri se-
cū.*

res videlicet, nec quid dicant, nec de *1. Tim. 1.*
quibus affirmant.

Tu verò, charissime fili, patri tuo, qui per accuratam ac verissimam investigationem id, quod verè bonum est, inuenit obtempera. En enim demonstratum est, me, nec sponte, nec per ignorantem, à bono aberrasse: verum & illud inuenisse, & accepisse. Cupio autem te quoque in stulto errore minime versari: verum meis vestigijs hætere. Quamobrem fac Patrem tuum verearis. An nescis quantum bonum sit Patri obtemperare, atque ipsi in omnibus rebus obsequi: quemadmodum contra quam exitiosum & execrandum Patris animum exacerbare, ipsiusque iussa pro nihilo habere? Omnes enim, qui hæc fecerunt, malo mortis genere interierunt. Quo in numero, fili, utinam ne censearis: Verum ea, quæ parenti grata sunt, faciens, bonorum omnium compos fias, regni que mei hæres sis.

Magnanimus autem, ac verè nobilis adolescens, cum superuacaneâ patris oratione, ac stultum consilium audisset, atque flexuosi serpentis artes animaduertisset, nempe quod à dextris laqueum pedibus ipsius parasset, id scilicet

Matt 10.

et agens ac moliens, ut diuinam ipsius animam inflecteret, atque ipsi ad propositam palmam impedimentum affectaret, illud Domini præceptum sibi ante oculos posuit, *Non veni mittere pacem, sed gladium. Veni enim separare filium aduersus patrem suum, & filiam aduersus matrem suam, & quæ deinceps sequuntur.* Illudque item, *Qui amat patrem aut matrem plusquam me, non est me dignus.* Ac rursus illud: *Quicumque me negauerit coram hominibus, negabo etiam eum coram patre meo, qui in caelis est.* Hæc cum secum ipse reputasset, diuinoque metu animam constrinxisset, illud Salomonis dictum, perquam tempestiuè usurpauit, *Tempus amandi, & tempus odiendi, tempus belli, & tempus pacis.* Ac primum quidem mente ad hunc modum precatus est: *Miserere mi Deus, miserere mihi, quoniam in te confisit anima mea: Et in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas. Clamabo ad Deum altissimum, Deum qui benefecit mihi, ac reliqua, quæ deinceps in Psalmo sequuntur.*

Eccles. 3.

Tempus amandi, & tempus odiendi, tempus belli, & tempus pacis. Ac primum

Psal 56.

quidem mente ad hunc modum precatus est: *Miserere mi Deus, miserere mihi, quoniam in te confisit anima mea: Et in umbra alarum tuarum sperabo, donec transeat iniquitas. Clamabo ad Deum altissimum, Deum qui benefecit mihi, ac reliqua, quæ deinceps in Psalmo sequuntur.*

Iosaphat patri respondet.

Post autem ad patrem his verbis respondit: *Patrem quidem colere, atque ipsius imperijs parere, ipsique amico & beneuolo animo inseruire, communis*

ma-

magister noster docet, ut qui naturalem
huiusmodi charitatem in animis no-
stris inseuerit. At cum parentum amor, *Exod. 20.*
atque erga eos beneuolentia animæ
ipsi periculum creat, eamque à sum-
mo illo effectuore procul remouet, hunc
affectum prorsus excindere iubemur, *Patri pra-*
ac nullo modo ijs, qui nos à Deo ab- *ponendus*
strahunt, cedere, ac manus dare, ve- *Deus.*
rùm eos odisse & auersari: quamuis et-
iam is, qui execranda præcipit, pater
sit, quamuis mater, quamuis Rex,
quamuis denique penes eum vitæ no-
stræ potestas sit. Quæ cum ita sint, pa-
ternæ beneuolentiæ causa Dei iactan-
tam facere prorsus nequeo. Ac proinde
tum tibi ipsi, tum mihi negotium facer-
ere desine: verùm mihi morem gere, ac
uiuum & verum Deum ambo colamus.
Nam quæ nunc veneraris, simulachra
sunt, hominum manibus effecta, spiri-
tus expertia, & surda, nihilque omnino
aliud, quàm exitium & sempiternum
cruciatum cultoribus suis accersentia.
Sin autem id reculas, quidquid lu-
bet, mihi infer. Seruus enim CHRIS-
TI sum. Ac neque blanditijs, ne-
que tormentis ab eius amore descis-
cam: quemadmodum etiam pridie tibi
dixi, Domini mei nomen interponens.

N s. ac ser-

298 BARLAAM ET IOSAPHAT
ac sermonem interposito iureiurando
confirmans.

Quod autem nec te sponte malè a-
gere, nec rursus ignoratione à bono
aberrare dixisti, verum ingenti ac la-
boriosa inuestigatione hoc cognouis-
se, nempe bonum esse simulachra cole-
re, ac libidinum voluptatibus affixum
esse, certè te sponte malè agere, dicere
haud nequeo. Quod autem magna in-
scitiæ caligine circumfusus sis, ac tan-
quam in tractabilibus tenebris ambu-
lans, ne minimum quidem luminis
splendorem perspicias, ob idque recta
via amissa in præcipitia & barathra ob-
erres, id verò certissimum ac competi-
tissimum habeo, teque etiam, ô Pater,
id intelligere cupio. Ac propterea tene-
bras lucis loco tenens, ac mortem vitam
instar complectens, vtilia consilia inij-
se, fructuosasque cogitationes susce-
pisse tibi videris. At non ita est, non in-
quam, est ita. Nam nec ea, quæ venera-
ris, dii sunt, sed dæmonum statuarum, om-
nem eorum execrandam operationem
intus continentes: nec rursus vita ea,
quam suauem & voluptuariam appella-
las, iucunditatesque omnis & hilari-
tatis plenam esse censens, eiusmodi na-
turam habet: sed si veritatis iudicio
stare

*Improb-
rum vita
nil vera
iucundi-
tatis ha-
bet.*

standum est, execranda ac modis omnibus auersanda est. Quamuis enim ad aliquod tempus fauces delinias, post tamen, ut à magistro meo dictum est, felle amarius digeritur, gladioque accipiti acutior est.

Et quonam tandem pacto eius mala tibi recensere possem? *Dinumerabo ea, & super arenam multiplicabuntur:* Diaboli enim hamus est, excedens voluptate, tanquam illecebra quadam obductus, per quam eos, qui in fraudem inducuntur, ad imum inferni gurgitem trahit. Bona autem à Domino meo promissa, quæ quidem tu incertæ vitæ spem nuncupasti, ab omni mendacio & mutatione aliena sunt, finem nesciunt, corruptioni subiecta non sunt: denique nulla est oratio, quæ illius gloriæ & iucunditatis, illius inenarrabilis gaudij ac perpetuæ lætitiæ magnitudinem exprimeat.

Omnes enim, quemadmodum ipse vides, morimur, nec est homo qui vivat, & mortem visurus non sit. futurum est autem, ut rursus ad vitam redeamus, tum nimirum, cum Dominus Iesus Christus Dei Filius in gloria, quæ nullis verbis declarari potest, ac tremenda

N. 6. potea-

*Psal. 138.
Præsens
vita diaboli hamus
est.*

*2. Reg. 14.
Psal. 88.*

Matt. 25. potentia veniet, ille inquam Rex re-
Apoc. 19. gum, ac Dominus dominantium, cui
Philip 2. omne genu flectetur, cœlestium, terro-
Luc. 21. strium, & infernorum: quique tantum
Dan. 7. omnibus pauorem commouebit, ut et
Iudicium iam ipsæ cœlestes virtutes obstupescant
extremū. Astabunt porro ei cum timore millia
 millium, & decies centena millia An-
 gelorum & Archangelorum, cuncti-
 que metu ac tremore plena erunt. Vnus
 enim Archangelorum, buccina clau-
 get: ac statim cœlum sicut liber inuolut-
 tur, terra autem effracta omnium ho-
 minum, qui vnquam à primi hominis
 Adami ortu vsque ad diem illum fue-
 runt, corpora sursum emittet. Ac tunc

1. Cor. 15. omnes, qui ab orbe condito morte-
 functi sunt, in ictu oculi, ad Domini
 tribunal sistentur: atque vnusquisque
 rerum in vita gestarum rationem reddet.

Iustorum Tunc iusti, qui in Patrem, & Filium,
gloria. ac Spiritum sanctum crediderunt, at-
Matth. 13. que in probis actionibus præsentis vite
Non suffi- curriculum confecerunt, Solis instar
cit tantum fulgebunt. Quonam autem pacto glo-
credere, riam eam, quæ ipsos exceptura est, ti-
sed & ope- bi commemorabo? Nam etiam si ipso-
rari nices rum splendorem ac pulchritudinem
si est. Solis lumini, aut etiam clarissimæ ful-
 getur.

getræ comparem, nihil tamen, quod huic splendori par sit, dixero. Oculus ^{1. Cor. 2.} enim non vidit, nec auris audiuit, nec in cor hominis ascenderunt, quæ Deus in cælorum regno, in incomparabili luce, in arcana & finis experte gloria, ijs, qui ipsius amore præditi sunt, præparavit. Ac iusti quidem eiusmodi bona atque eiusmodi beatitudinem consequentur.

Qui autem verum Deum abiurarunt, *Impiorum,* ac fictorem & opificem ignorarunt, *miseria.* impurosque dæmones coluerunt, ac surdis simulacris venerationem tribuerunt, voluptatumque huius vanæ vitæ cupiditate flagrarunt, atque in vitiosarum affectionum cœno porcorum instar sese volutarunt, suasque animas vitij omnis officinam effecerunt, nudi & aperti stabunt, ignominia effusi, mæsti, ac tum gestu, tum re ipsa miserabiles. Atque omnes ipsorum sermones, & actiones, & cogitationes, ante ipsorum ora venient. Ac deinde post gravissimam ignominiam, atque intolerandum illud probrum, gehennæ igni nunquam extinguendo, ac lucis omnis experti, exterioribus tenebris, dentium stridori, ac venenato vermi addicentur. Hęc illorum portio erit, hęc hereditas.

N 7 In his,

In his per sempiterna secula versabuntur, scelerum pœnas dantes: propterea quod bonis ijs, quæ in pollicitatione recondita erant, propter breuem voluptatem repudiatis & abiectis, æternum sibi ipsi supplicium asceruerunt.

Pro his igitur, hoc est, ut & gaudium illud omni sermone præstantius consequamur, & arcana illa gloria fruamur, angelosque splendore adæquemus, ac bono & dulcissimo Domino fidenti animo affitemus, atque atrocissimas & nunquam finiendas pœnas, & acerbissimam illam infamiam effugiamus, quas non pecunias, quæ non corpora, imò etiam ipsas animas profunderè parauerit? Quis tam ignavi animi est, quis tam excors, quin sexcentas temporarias mortes subire in animum inducat, ut à sempiterna, & finis omnis experte morte liberetur, beatamque & ab omni interitu remotam vitam hæreditariò possideat, ac sanctæ, & vitæ initium afferentis Trinitatis lumine collustretur?

NACHOR IOSAPHATI ORATIONE perterritus, Christianam fidem aduersus Gentiles philosophos *inuenitur.*

CAPVT XXVI.

HÆc verba cum Rex audisset, filijque firmi-

Regni celestis causa nullus doctor recusat.